

Nordeuropa Försäkring AB

SÄRSKILD VILLKOR

ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR RÖRELSE N25:1

FÖRSÄKRINGSGIVAREN ANGES I FÖRSÄKRINGSBREVET

Innehåll	sid
3 Ansvarsförsäkring	4
3.1 Försäkrade personer och försäkrad verksamhet	4
3.2 När försäkringen gäller	4
3.3 Var försäkringen gäller	4
3.5 Försäkringsbelopp	4
3.5.1 Person- och sakskada	4
3.5.3 Egendom som bearbetas, installeras, monteras m m	4
3.5.4 Egendom under lyft eller transport	5
3.5.5 Dataregisteransvar	5
3.5.7 Avfallshantering	5
3.6 Självrisk	5
3.7 Försäkringens omfattning	5
3.7.1 Försäkringsgivarens åtagande	5
3.7.2 Person- och sakskada	6
3.7.4 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar	6
3.7.10 Undantag	6
3.12 Skaderegleringsbestämmelser	10
3.12.1 Anmälan om skada och ersättningskrav	10
3.12.2 Skyldighet att lämna upplysning	10
3.12.3 Skyldighet att utreda, vittna m m	10
3.12.4 Dokumentationsplikt för levererad egendom	10
3.12.5 Rättegång	11
3.12.6 Uppgörelse i godo	11
3.12.7 Ansvarsbegränsning i avtal	11
3.12.8 Dröjsmålsränta	11
3.12.9 Mervärdesskatt	11
10 Allmänna avtalsbestämmelser	12
10.1 Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen	12
10.2 Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden	12
10.3 Premiebetalning	13
10.3.1 Första premie	13
10.3.2 Premie vid förnyat avtal	13
10.3.3 Tilläggspremie under försäkringstiden	13
10.3.4 Uppdelad premie	13
10.4 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid	13
10.5 Upplysningsplikt och riskökning	14
10.5.1 Felaktiga och ofullständiga uppgifter	14
10.5.2 Ändrade förhållanden	14
10.6 Räddningsplikt	14
10.6.1 Räddningsplikt	14
10.6.2 Åsidosättande av räddningsplikt	14
10.7 Regress	14
10.8 Återkrav	15
10.9 Dubbelförsäkring	15
10.10 Tvist om värdering	15
10.11 Kvittningsförbehåll	15
10.12 Force majeure	15

10.13 Preskription	15
10.14 Tillämpbar lag och behörig domstol	15
10.15 Tidsrelaterad störning i datorfunktion	16
10.16 Dataundantag för Egendoms- och Avbrottsförsäkring	16
10.17 Information	16
10.18 Överlåtelse av egendom eller rörelse	16
10.19 Undantag för terroristhandling genom biologiska eller kemiska ämnen	17

3 Ansvarsförsäkring

3.1 Försäkrade personer och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och andra försäkrade som anges i försäkringsbrevet, ifråga om verksamhet som anges där, samt för arbetstagare till dessa för skada som arbetstagaren orsakar i tjänsten inom försäkrad verksamhet.

3.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Vid serieskada* gäller försäkringen även för efterföljande skador i serien om första skadan i serien inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Denna utvidgning gäller dock endast skador som inträffar inom sex år från den första skadan i serien.

* Med serieskada avses flera skador av samma typ som orsakas av liknande fel, defekter eller säkerhetsbrister hos en eller flera produkter.

3.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor gäller dock försäkringen för skada som inträffar i hela världen.

3.5 Försäkringsbelopp

Försäkringsgivarens åtagande att betala skadestånd, utrednings-*, förhandlings-*, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader är vid varje skada begränsat till i detta kapitel nedan angivna belopp.

* Här avses enbart utrednings- och förhandlingskostnader för arbete som utförs av annan än Försäkringsgivarens personal.

Ersättningen är vid serieskada begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna försäkringsbeloppet som gäller då den första skadan inträffade.

3.5.1 Person- och sakskada

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och gäller sammanlagt för person- och sakskada.

För samtliga skador som inträffar under försäkringstiden är ersättningen begränsad till det dubbla försäkringsbeloppet.

3.5.3 Egendom som bearbetas, installeras, monteras m m

För denna försäkring gäller - om inte annat framgår av försäkringsbrevet - att vid skada på egendom som försäkrad, eller för hans räkning annan person, åtagit sig att installera, montera, demontera, bearbeta, reparera, kontrollera, besiktiga, tillse eller försälja begränsas ersättningen till 2 Mkr per skada.

Låsbyte i samband med nyckelförlust

Med inskränkning av Försäkringsgivarens åtagande enligt föregående stycke och 3.3 (Var försäkringen gäller) lämnas försäkringsskydd för skäligen kostnad att ändra, eller om så erfordras, att byta ut lås i fastighet inom Sverige vid skada till följd av förkomna nycklar. Ersättningen är begränsad till sammanlagt två basbelopp per skada, oavsett antalet fastigheter som berörs av nyckelförlusten, om inte annat framgår av försäkringsbrevet. Detta gäller under förutsättning att den försäkrade enligt gällande rätt är skyldig att svara för sådan kostnad. Polisanmälan skall ske och kopia skall på begäran insändas till Försäkringsgivaren. Försäkringsskydd lämnas dock inte om nycklarna varit märkta med namn och/eller adress, lämnats kvar i dörr eller om nycklarna stulits ur fordon.

3.5.4 Egendom under lyft eller transport

Vid skada på egendom som försäkrad, eller för hans räkning annan person, lyfter eller transporterar och som inte är undantagen enligt 3.7.10.10, begränsas ersättningen till 200 000 kronor per skada, om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

3.5.5 Dataregisteransvar

Vid ekonomisk och ideell skadeståndsskyldighet för dataregisteransvarig begränsas ersättningen till 2 Mkr per skada.

3.5.7 Avfallshantering

Vid skada genom återvinning, sortering, mottagning, omlastning, mellanlagring, deponering, uppläggning, destruktion, förbränning eller annan behandling av avfall är ersättningen begränsad till 5 Mkr per skada och år.

3.6 Självrisk

Den försäkrade skall vid varje skada erlägga en självrisk om 0,2 basbelopp som avräknas mot sammanlagda ersättningsbara kostnader och ersättningsbart skadestånd. Om avtal träffats om annan självrisk anges detta i försäkringsbrevet.

Självrisken är dock alltid lägst

- 10 % av skadebeloppet vid sakskada orsakad av sprängning, dock lägst 0,5 och högst 2 basbelopp
- 30 % av skadebeloppet vid sakskada som uppkommit i samband med svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp
- 1 basbelopp vid skada som inträffar i USA eller Kanada.
- 1 basbelopp vid skada på hyrd lokal

Vid serieskada* har den försäkrade att svara endast för en självrisk och då den som gäller vid den tidpunkt då första skadan i serien inträffar och försäkringen är i kraft.

Självriskbelopp som uttrycks i basbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

3.7 Försäkringens omfattning

3.7.1 Försäkringsgivarens åtagande

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, om dessa avtalats, men gäller inte för ersättningsskyldighet enligt åtagande härutöver.

Framställs mot försäkrad krav på skadestånd som kan omfattas av försäkringen och som överstiger tillämplig självrisk åtar sig Försäkringsgivaren gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra försäkrads talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som försäkrad åsamkas eller åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger tillämplig självrisk och som den försäkrade är skyldig att utge.

Försäkringen omfattar kostnader för skäligen räddningsåtgärder för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan omfattas av försäkringen under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att den försäkrade tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förhindra skadan.

3.7.2 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada. Om försäkringen inte omfattar viss skada på egendom eller viss personskada omfattar försäkringen inte heller förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Försäkringen omfattar inte ren förmögenhetsskada (se dock 3.7.4), med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommit utan samband med att någon lider person- eller sakskada.

3.7.4 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL).

3.7.10 Undantag

Vad försäkringen inte gäller för.

3.7.10.1 Uppsåt, risktagande och kända omständigheter

Försäkringen gäller inte för skada som till någon del orsakats med uppsåt av den försäkrades företagsledning eller arbetsledning.

Försäkringen gäller inte heller för skada som uppkommer under sådana omständigheter, att det för den försäkrades företagsledning eller arbetsledning borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa och som de skäligen hade kunnat förhindra.

3.7.10.2 Produktsäkerhet

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av fel eller brist i levererad produkt, felaktig eller bristfällig information om produkten eller felaktig åtgärd beträffande produkten, om företagsledning eller arbetsledning

- kände till felet eller bristen vid leveransen eller när produkten därefter åtgärdades eller
- skulle ha upptäckt felet eller bristen om undersökningar, provningar eller analyser utförts enligt de normer och principer som allmänt tillämpas inom branschen eller
- åsidosatt lag eller myndighets föreskrift rörande produktsäkerhet.

3.7.10.3 Ansvar för byggherre och entreprenör

Försäkringen gäller inte för sakskada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre eller entreprenör enligt miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler eller motsvarande kontraktsrättsliga bestämmelser vid byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten.

Med byggherre avses ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Utan inskränkning av 3.7.10.6 tillämpas dock inte undantaget vid skada som den försäkrade är skadeståndsskyldig för i egenskap av byggherre i samband med reparations- eller underhållsarbeten.

3.7.10.4 Fastighetsansvar

Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt.

Undantaget tillämpas dock inte om försäkringen är avsedd att gälla för den försäkrade i dennes egenskap av ägare, brukare eller tomträttshavare av försäkrad fastighet som anges i försäkringsbrevet.

3.7.10.5 Atomskada

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

3.7.10.6 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, grundvatten, luft samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus
- fukt eller kondens
- annan liknande störning.

Undantaget avser inte skada som beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod - tillfälligt begås vid användning, service eller underhåll av byggnad, anläggning eller anordning
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommer på byggnad, anläggning eller anordning
- skada som orsakats av produkt som den försäkrade levererat

allt under förutsättning att lag, författning eller myndighets föreskrift inte medvetet åsidosatts.

Försäkringsskyddet enligt ovan gäller inte i något fall för försäkrad i USA eller Kanada.

3.7.10.8 Trafikansvar

Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade - eller någon för vilken han svarar - är ansvarig för i egenskap av ägare, brukare eller förare av

- motordrivet fordon till den del skadan omfattas av trafikskadelagen eller hade omfattats av trafikförsäkring, om sådan hade tecknats med sedvanliga försäkringsbelopp och villkor som tillhandahålls i det land där skadan inträffat eller i det land där fordonet är registrerat. För skada som inträffar med tillfälligt hyrt motordrivet fordon, d.v.s. fordon som vare sig ägs eller leasas av den försäkrade, gäller försäkringen dock till den del skadan inte kan betalas av trafikförsäkring eller annan försäkring
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde.
- skepp och båtar såvitt gäller sakskada till följd av kollision med fasta eller flytande föremål, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller bogserande föremål.

Försäkringen gäller inte heller för skada orsakad av

- luftfartyg, flygplansprodukter, svävarer eller hydrokopter
- flygledning.

3.7.10.10 Skada på egendom som hyrs, transporteras m m

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar
- på grund av särskilt åtagande därom transporterar, lyfter eller förvarar
- uppför eller nedmonterar såvitt gäller byggnader eller broar.

Vid skada på lokal som försäkringstagaren hyr för sin verksamhet, under en sammanhängande tid av minst 60 dagar, tillämpas inte undantaget vid skadehändelse som normalt ersätts genom brand- och vattenskadeförsäkring.

3.7.10.11 Egen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egen egendom.

Krav mellan försäkrade

Skada som de försäkrade orsakar varandra ersätts inte, om inte detta särskilt framgår av försäkringsbrevet.

3.7.10.12 Skada på levererad egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning åtagit sig att uppföra, sälja eller leverera oavsett när skadan inträffar. Försäkringen gäller inte heller för kostnad för hantering eller åtgärd som den försäkrade nedlagt på den levererade egendomen.

Undantaget avser inte skada på tidigare levererad egendom om skadan inträffar till följd av att den försäkrade

- fullgör avtal som inte har samband med det ursprungliga leveransavtalet
- utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång.

3.7.10.13 Arbetsskador

Försäkringen gäller inte för arbetsskador som helt eller delvis kan ersättas genom arbetsskadeförsäkring, socialförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform. Dock gäller försäkringen om regress kan utövas.

3.7.10.14 Utebliven effekt

Försäkringen gäller inte för skada genom att levererad kemisk produkt inte förhindrat, avbrutit, främjat eller i övrigt påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts.

3.7.10.15 Utfästelse och garanti

Försäkringen gäller inte för skadeståndsskyldighet som grundas på garanti eller utfästelse om skadeståndsskyldighet inte hade förelegat utan garantin eller utfästelsen. Försäkringen gäller dock för ansvar som den försäkrade åtagit sig enligt för branschen gällande standardavtal.

3.7.10.16 Ingrepps- och utbyteskostnader

Om egendom skadas, och skadan inte ersätts av denna försäkring, ersätts inte heller kostnader för åtgärder föranledda av att egendomen måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därvid måste ske i oskadad egendom.

Dock ersätts hälften av kostnaderna för ingrepp i oskadad egendom som är gemensamma för att undersöka, reparera eller byta ut såväl undantagen som ersättningsbar egendom.

Vad som anges i första och andra styckena beträffande ersättning för ingrepp gäller även för demontering, flyttning eller annan åtkomståtgärd.

3.7.10.17 Återtagande, reparation och räddningskostnad för levererad egendom m m

Försäkringen gäller inte för kostnader i samband med reklamation, återtagande, reparation, återställande, utbyte, borttagande eller indragning av levererad egendom.

Försäkringen gäller inte heller för räddningskostnader eller andra kostnader till följd av att levererad egendom befaras förorsaka skada.

3.7.10.19 Serieskada

Försäkringen gäller inte för serieskada om första skadan i serien inträffat före försäkringstiden.

3.7.10.20 Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, besiktningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller anvisningar som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet.

3.7.10.21 Böter, viten och straffskadestånd (punitive damages)

Försäkringen gäller inte för böter och viten eller för straffskadestånd eller annan liknande ersättning med karaktär av (punitive damages) straffskadestånd.

3.7.10.23 Asbest m m

Försäkringen gäller inte för skador som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med asbest, formaldehyd, PCB (Polyklorerade bifenyler), EMF (Elektromagnetiska fält) eller tobak.

3.7.10.24 Krig eller upplopp

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp.

3.7.10.25 Tidsrelaterad störning i datorfunktion

Försäkringen gäller inte för skada, kostnad, skadeståndsskyldighet, eller annat ansvar som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med tidsrelaterad störning i datorfunktion.

För egendoms- och avbrottsförsäkring tillämpas inte detta undantag vid skadehändelserna brand (eld som kommit lös) eller explosion.

Anmärkning 1:

Med tidsrelaterad störning i datorfunktion avses fel eller störning som innebär att datorfunktion i samband med

- viss tidpunkt eller övergång från en tidpunkt till en annan
- viss tidsperiod eller övergång från en tidsperiod till en annan eller
- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat helt eller delvis upphör att fungera eller upphör att lämna data eller annan information på det sätt eller det slag som är avsett eller förväntat med hänsyn till datorfunktionens ändamål.

Anmärkning 2:

Med datorfunktion avses hårdvara och mjukvara i dator eller mikroprocessor, eller annan komponent eller funktion i enhet för elektronisk behandling av data, inklusive så kallade inbäddade system.

3.7.10.27 Läkemedel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- preventivmedel
- diethylstilboesterol (DES)
- oxychinolin
- vacciner
- kemiska abortframkallande preparat, eller
- silikonbaserade implantat.

3.7.10.28 HIV/AIDS

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av HIV eller därav föranledda sjukdomar, t ex AIDS.

3.7.10.29 Terrorism

Försäkringen gäller inte skadeståndsansvaret för

- vattenverk som försörjer fler än 10 000 abonnenter
- fördämning högre än 7,5 meter
- evenemang för fler än 10 000 personer

om skadan helt eller delvis orsakats av terrorhandling.

Anmärkning:

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

3.12 Skaderegleringsbestämmelser

3.12.1 Anmälan om skada och ersättningskrav

Den försäkrade skall omedelbart anmäla skadeståndskrav eller händelse som kan leda till skadeståndskrav mot denne och som kan leda till ersättningskrav mot Försäkringsgivaren.

Försummas anmälningsplikten och kan det antas att detta varit till men för Försäkringsgivaren, är Försäkringsgivaren helt eller i skälig utsträckning fritt från sina åtaganden i fråga om försäkringsfallet.

3.12.2 Skyldighet att lämna upplysning

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldig att utan dröjsmål och utan ersättning lämna Försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning. Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning, skall försäkringsersättningen som regel bortfalla.

3.12.3 Skyldighet att utreda, vittna m m

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldig att utan ersättning verkställa sådana utredningar som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom deras verksamhet. Den försäkrade och försäkringstagaren är även skyldig i händelse av rättegång utan ersättning tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos dem anställd personal.

3.12.4 Dokumentationsplikt för levererad egendom

Den försäkrade och försäkringstagaren skall i rimlig omfattning bevara konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, leveransavtal, bruksanvisningar, garantier och liknande handlingar som kan vara av betydelse vid skadeutredning om ansvar för skada genom levererad egendom.

Om dessa skyldigheter inte iaktas och om det antas att det varit till väsentligt men för Försäkringsgivaren är Försäkringsgivaren berättigad till att göra skäligt avdrag på försäkringsersättningen.

3.12.5 Rättegång

Om talan aviseras eller väcks mot den försäkrade, skall det omedelbart anmälas till Försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren utser rättegångsombud och lämnar denne erforderliga anvisningar och instruktioner. Om den försäkrade inte accepterar det av Försäkringsgivaren utsedda rättegångsombudet kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot Försäkringsgivaren och inte heller ersätts rättegångs- och skiljemannakostnader.

3.12.6 Uppgörelse i godo

Om den försäkrade utan Försäkringsgivarens tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är Försäkringsgivaren fritt från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Den försäkrade är - om Försäkringsgivaren så önskar - skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har Försäkringsgivaren förklarat sig villigt att göra upp i godo med den skadeståndsberättigade är Försäkringsgivaren fritt från ytterligare åtaganden till följd av dennes skadeståndskrav. Detsamma gäller för det fall att den försäkrades skadeståndsskyldighet fastställts genom tredsdom.

3.12.7 Ansvarsbegränsning i avtal

Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i den försäkrades skadeståndsskyldighet och avstår den försäkrade från att åberopa ansvarsbegränsningen föreligger inte ersättningsskyldighet för Försäkringsgivaren.

3.12.8 Dröjsmålsränta

Försäkringsgivaren betalar inte den ränta som beror på den försäkrades eller försäkringstagarens dröjsmål att fullgöra vad som på honom ankommer enligt 3.12.

3.12.9 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt som skall betalas av den försäkrade utgör ingen skada som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet enligt tillämpliga skatteregler.

10 ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

10.1 Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen

Försäkringstiden anges i försäkringsbrevet och är avtalstiden för försäkringen. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden från det klockslag då försäkringsavtalet ingås.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen automatiskt för en ny försäkringstid om ett år i sänder, om inte försäkringstagaren eller Försäkringsgivaren meddelar den andre senast 30 dagar före försäkringstidens slut att försäkringen inte skall förnyas.

Om högre premie eller ändrade villkor skall gälla för den nya försäkringen, skall Försäkringsgivaren meddela ändringarna senast i samband med premiefaktureringen. Försäkringstagaren har därvid rätt att senast 14 dagar efter meddelandet, genom underrättelse till Försäkringsgivaren hindra förnyelse av försäkringen eller om förnyelse redan har skett, säga upp försäkringen till omedelbart upphörande.

10.2 Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden

Försäkringsgivaren har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen säga upp försäkringen att upphöra 7 dagar efter uppsägningen.

Både försäkringstagaren och Försäkringsgivaren har rätt att vid skada/ försäkringsfall säga upp försäkringen att upphöra en månad efter uppsägningen.

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort.

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen

- om försäkringen grundas på någon oriktig uppgift från försäkringstagaren eller försäkrad
- om risken för skada ökar såsom anges i 10.5.2 (Ändrade förhållanden), eller försäkringen innehåller säkerhetsföreskrift som har åsidosatts och kan antas komma att åsidosättas i framtiden eller
- om försäkrad inte tillåter att Försäkringsgivaren besiktigar den försäkrade verksamheten eller försäkrad egendom.

Försäkringsgivaren kommer, vid händelse av försäkringstagarens konkurs, att säga upp försäkringen att upphöra efter en uppsägningstid om 14 dagar. Det åligger försäkringstagaren att omgående meddela Försäkringsgivaren då beslut erhållits om företagets konkurs. Försäkringsgivaren kan efter uppsägningstiden erbjuda ny försäkring med omfattningen brand, vatten, inbrott och ansvar exkl. produktansvar. Beloppsbegränsningar och självrisker framgår då av det nya försäkringsbrevet.

Försäkringsgivaren har rätt att under försäkringstiden med 30 dagars varsel företa de förändringar av försäkringsvillkor och premier som förädlas av förändrat återförsäkringsskydd. Försäkringstagaren har i sådant fall rätt att säga upp försäkringen inom fjorton dagar från det att Försäkringsgivaren aviserat om förändringarna. Sägs försäkringen inte upp inom denna tid, gäller den med av Försäkringsgivaren företagna förändringar från den i aviseringen angivna tidpunkten.

10.3 Premiebetalning

10.3.1 Första premie

Premien skall betalas i förskott. Försäkringsgivarens ansvarighet inträder vid försäkringstidens början, även om premien ännu inte har betalats. Detta gäller dock endast under förutsättning att premien betalas inom 14 dagar efter det att Försäkringsgivaren skickat ut faktura.

Betalas inte premien inom 14 dagar efter utsändningen av faktura föreligger dröjsmål med premiebetalningen. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp inträder Försäkringsgivarens ansvarighet först dagen efter betalningen.

10.3.2 Premie vid förnyat avtal

Premien för förnyad försäkring skall betalas senast på dess begynnelse dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att Försäkringsgivaren skickat ut premiefaktura.

Försäkringen förnyas även om premien betalas senare, dock endast under förutsättning att betalningen sker inom en månad från senaste förfallodag för betalningen enligt föregående stycke. Försäkringsgivarens ansvarighet inträder i detta fall först dagen efter betalningen.

10.3.3 Tilläggspremie under försäkringstiden

För tilläggspremie på grund av ändring av försäkringen under försäkringstiden gäller vad som sägs i 10.3.1 (Första premie), varvid det som sägs om Försäkringsgivarens ansvarighet och uppsägning av försäkringen endast gäller ändringen.

10.3.4 Uppdelad premie

Har flera premieperioder avtalats, skall premien för varje period efter den första betalas senast på periodens första dag.

Premie som avser längre tid än 1 månad behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att Försäkringsgivaren avsänt premieavi till försäkringstagaren.

10.4 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid

Om försäkringen efter försäkringstagarens uppsägning upphör att gälla skall Försäkringsgivaren återbetala det belopp som svarar mot den reduktion av premien som skulle ha gjorts om försäkringen från början bestämts att gälla för den kortare tiden.

Om försäkringen efter Försäkringsgivarens uppsägning upphör att gälla återbetalar Försäkringsgivaren oförbrukad del av premien.

Har skada/försäkringsfall inträffat anses premie för ett belopp motsvarande skadeersättningen vara förbrukad.

10.5 Upplyningsplikt och riskökning

10.5.1 Felaktiga och ofullständiga uppgifter

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades eller förnyades. Har försäkringstagaren eller försäkrad lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga och detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor begränsas Försäkringsgivarens ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som skulle ha gällt vid riktiga respektive fullständiga uppgifter. Om Försäkringsgivaren med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring är Försäkringsgivaren helt fri från ansvar.

10.5.2 Ändrade förhållanden

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen skall ändringarna snarast meddelas till TFörsäkringsgivaren. Medför de nya förhållandena en ökad risk för skada och har ändringen tillkommit med den försäkrades vilja, eller har den försäkrade utan skälig anledning underlåtit att meddela ändringen till Försäkringsgivaren, begränsas Försäkringsgivarens ansvar på samma sätt som i 10.5.1 ovan.

10.6 Räddningsplikt

10.6.1 Räddningsplikt

Om skada inträffat eller kan befaras inträffa omedelbart, skall den försäkrade efter förmåga tillse att skadan begränsas eller avvärjs och att eventuell rätt till ersättning från tredje man bevaras.

Om Försäkringsgivaren meddelar särskilda anvisningar för detta skall den försäkrade följa dessa.

Om annan än den försäkrade, på grund av avtal med denne, råder över möjlighet att vidta räddningsåtgärd enligt första stycket, ansvarar den försäkrade för att avtalsparten vidtar åtgärden.

Kostnad för räddningsåtgärd enligt ovan ersätts endast om och i den utsträckning som anges i övriga villkorsbestämmelser.

Den försäkrade är skyldig att på egen bekostnad återta, reparera, återställa, byta ut, ta bort eller dra in levererad produkt samt följa de föreskrifter som Försäkringsgivaren meddelar för att begränsa serieskada, oavsett kostnaderna härför.

10.6.2 Åsidosättande av räddningsplikt

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte uppfyllt räddningsplikten, minskas försäkringsersättningen i skälig utsträckning eller lämnas ingen ersättning alls, beroende på vilken nackdel som detta kan antas ha lett till för Försäkringsgivaren.

Om den försäkrade inte uppfyller sin räddningsplikt enligt 10.6.1 sista stycket, är Försäkringsgivaren berättigad till avdrag på ersättningsbeloppet som svarar mot de kostnader som på grund härav uppstått.

10.7 Regress

I den mån Försäkringsgivaren har betalt skadeersättning eller kostnad enligt försäkringen övertar Försäkringsgivaren den försäkrades rätt till ersättning från annan som är skyldig att ersätta skadan eller kostnaden. När Försäkringsgivaren utkräver sådan rätt mot annan åtar sig Försäkringsgivaren att på begäran samtidigt framföra andra betalningskrav som den försäkrade kan ha mot denne på grund av skadan, om det kan ske utan olägenhet för Försäkringsgivaren. Om den ersättningskyldige är eller på grund av sitt ersättningsansvar blir insolvent, har den försäkrade företräde till ersättning för egna betalningskrav på grund av skadan. Den försäkrade är skyldig att i Försäkringsgivarens intresse bevara sin rätt till ersättning från annan, vilket framgår av 10.6 (Räddningsplikt).

10.8 Återkrav

Har Försäkringsgivaren betalat ersättning på felaktig grund som beror på den försäkrade, är denne skyldig att genast återbetala beloppet jämte dröjsmålsränta enligt tillämplig svensk räntelag från dagen för utbetalningen.

10.9 Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i den förbehåll vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll även för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig svensk lag om försäkringsavtal.

10.10 Tvist om värdering

Vid tvist om värdet av skada på egendom eller om avbrottsförlust skall på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande enligt tillämplig svensk lag om skiljemän. Vardera parten utser en skiljeman, som skall vara opartisk och sakkunnig i den fråga tvisten gäller. Tredje skiljeman utses av de båda skiljemännen om annan överenskommelse inte träffas.

Tredje skiljemannens värde gäller, om det inte överstiger det högsta eller understiger det lägsta värde som någon av de två andra kommit till. I annat fall gäller det högsta respektive det lägsta av de belopp vartill de andra skiljemännen kommit.

Vid värderingen tillämpas villkorens värderingsregler. Parterna skall ges tillfälle att lägga fram den utredning de vill åberopa och närmare utveckla sin uppfattning. I skiljedomen skall anges hur värdet av skadan beräknats. Skiljedomen skall meddelas senast sex månader efter den dag då tredje skiljemannen utsetts.

10.11 Kvittningsförbehåll

Försäkringsgivaren har rätt att infria sin ersättningsskyldighet gentemot försäkrad genom kvittning med fordran som Försäkringsgivaren kan ha mot annan försäkrad eller försäkringstagaren.

10.12 Force majeure

Försäkringsgivaren är vid tillämpning av försäkringen inte ansvarigt för skada som orsakas av Försäkringsgivaren på grund av lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse, arbetskonflikt - även om Försäkringsgivaren är föremål för eller självt vidtar konfliktåtgärd - eller annan liknande omständighet. Om någon sådan omständighet hindrar Försäkringsgivaren från att fullgöra åtgärd enligt försäkringen, får åtgärden uppskjutas utan påföljd för Försäkringsgivaren tills hindret upphört.

10.13 Preskription

Den som har fordran på grund av försäkringen förlorar sin rätt om han inte framställer sitt anspråk till Försäkringsgivaren inom sex månader från det han fått kännedom om sin fordran.

Den som har fordran skall vidare, för att inte förlora sin rätt, väcka talan mot Försäkringsgivaren om anspråket inom tre år från det han fått kännedom om sin fordran, och i vart fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande. Har fordran anmälts i rätt tid enligt första stycket, får talan dock alltid väckas inom sex månader från det att Försäkringsgivaren har meddelat slutligt ställningstagande till anspråket.

Försäkringsgivaren kan vid slutligt ställningstagande till anspråk på grund av försäkringen, skriftligen förelägga den som har fordran att inom sex månader väcka talan mot Försäkringsgivaren angående beslutet. Försitts denna tid av den som har fordran, eller för han inte talan till dom, förlorar han sin rätt att få ändring av beslutet.

10.14 Tillämpbar lag och behörig domstol

För försäkringen gäller i övrigt tillämplig svensk lag om försäkringsavtal.

Svensk rätt skall gälla för tolkning och tillämpning av försäkringsavtalet. Tvist angående avtalet skall prövas av svensk domstol. Detta gäller även om tvisten avser skada som inträffar utomlands.

10.15 Tidsrelaterad störning i datorfunktion

Försäkringen gäller inte för skada, kostnad, skadeståndsskyldighet, eller annat ansvar som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med tidsrelaterad störning i datorfunktion.

För egendoms- och avbrottsförsäkring tillämpas inte detta undantag vid skadehändelserna brand (eld som kommit lös) eller explosion.

Anmärkning 1:

Med tidsrelaterad störning i datorfunktion avses fel eller störning som innebär att datorfunktion i samband med

- viss tidpunkt eller övergång från en tidpunkt till en annan
- viss tidsperiod eller övergång från en tidsperiod till en annan eller
- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat helt eller delvis upphör att fungera eller upphör att lämna data eller annan information på det sätt eller det slag som är avsett eller förväntat med hänsyn till datorfunktionens ändamål.

Anmärkning 2:

Med datorfunktion avses hårdvara och mjukvara i dator eller mikroprocessor, eller annan komponent eller funktion i enhet för elektronisk behandling av data, inklusive så kallade inbäddade system.

10.16 Dataundantag för Egendoms- och Avbrottsförsäkring

Försäkringen omfattar inte skada som består i förlust eller förändring av information på datamedia och heller inte kostnad eller förlust till följd av sådan händelse.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

10.17 Information

Alla uppgifter om våra försäkringstagare behandlas konfidentiellt. Uppgifterna, däribland personuppgifter, måste sparas för att Försäkringsgivaren ska kunna administrera försäkringsavtal, bedriva produktutveckling och skadeförebyggande forskning, upprätta försäkringsstatistik samt genomföra marknadsföring. Uppgifterna erhålls huvudsakligen från försäkringstagaren men kan kompletteras med uppgifter från offentliga register. Vissa uppgifter måste lämnas vidare till samarbetspartners för exempelvis skadereglering. Uppgifter som inte längre behövs raderas. Försäkringstagare som önskar upplysning om vilka personuppgifter som finns kan efter skriftlig ansökan, som skall vara egenhändigt undertecknad och med angivande av försäkrings- eller personnummer, ställd till Försäkringsgivaren, erhålla sådan information samt begära rättelse av felaktiga uppgifter.

10.18 Överlåtelse av egendom eller rörelse

Egendomsförsäkringar

Överlåter försäkringstagaren egendom eller rörelsen till annan genom försäljning eller på annat sätt gäller försäkringen från överlåtelsedagen i 14 dagar - under tiden försäkringen är i kraft.

Övriga försäkringar

För övriga försäkringar gäller försäkringen inte från överlåtelsedagen.

10.19 Undantag för terroristhandling genom biologiska eller kemiska ämnen

Försäkringen omfattar inte skada och därav föranledda följdskador som orsakats av *)terrorism och vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har samband med spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen.